

TÁJÉKOZTATÓ A HÁTRÁNYOS HELYZETŰ ÉS HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ GYERMEKEK ELLÁTÁSÁRÓL

A gyermek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi törvény 2013. szeptember 1-től módosította a HH és a HHH definícióját. A definíció módosításával, a HHH helyzet feltételei váltak a HH fogalmának feltételeivé.

Gyvt. VIII. Fejezete a következő 67/A. §-sal és azt megelőzően a következő alcímmel egészül ki:

„A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása”

67/A. § (1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

(3) A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

(4) A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

(5) A gyámhatóság a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának igénybevételét elrendelő határozatában megállapítja a halmozottan hátrányos helyzet fennállását. A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételét és a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának igénybevételét elrendelő jogerős határozatát megküldi a 138. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást vezető gyámhatóság részére.

(6) A gyámhatóság a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának megszűnése vagy megszüntetése esetén megállapítja a halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megszűnését. A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételének és a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának megszűnéséről vagy megszüntetéséről szóló jogerős határozatát megküldi a 138. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást vezető gyámhatóság részére.”

Hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók támogatási formái:

1. **Étkezés:** Bölcsődében, óvodában és a nappali rendszerű oktatás 1-5. évfolyamán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekeknek az étkezés ingyenes.

2. **Tankönyvellátás:** Az iskolai tankönyvrendelkezésnek biztosítania kell, hogy a tankönyvek ingyenesen álljanak rendelkezésre a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő tanulóknak. Az ingyenesség biztosítása többféleképpen történhet, ezért javasoljuk, hogy az érintett iskola e kérdésre vonatkozó eljárást ismerjék meg.

3. **Oktatás:** A nevelési-oktatási intézmény gondoskodik a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatásáról.

4. **Művészetoktatás:**A hátrányos helyzetű gyermekek az alapfokú művészetoktatásban térítési díjat nem fizetnek.

5. **Szakképzés:** Szakiskolában – a nappali rendszerű iskolai oktatás keretében – felzárkóztató oktatás szervezhető azoknak a tanulóknak, akik alapfokú iskolai végzettséggel nem rendelkeznek. Az általános iskola tanulmányai folytatása helyett, a szül ő kérésére, felzárkóztató oktatásban kezdheti meg tanévet az a tanuló, aki betöltötte

15. életévét. A tanuló a felzárkóztató oktatás sikeres befejezése után a szakképzési évfolyamon, évfolyamokon felkészül a szakmai vizsgaletételére.

6. **Kollégiumi ellátás:**A kollégium pedagógiai programjában határozza meg a hátrányos helyzetű tanulóknak szervezett felzárkóztató, tehetséggyondozó, társadalmi beilleszkedést segítő foglalkozások tervét.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók támogatási formái:

7. **Kötelező óvodai felvétel:** A kötelező felvételt biztosító óvoda nem tagadhatja meg a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek felvételét, ha az a harmadik életévét betöltötte.

8. **Iskolaválasztás:** A körzetes általános iskola feladatainak ellátása keretében a felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben részesíti a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket / tanulót. Arról, hogy gyermekének melyik a körzetes iskolája, a Polgármesteri Hivatal

Humán szolgáltatási Osztálya ad felvilágosítást. Ha a településen belül másik iskolába akarja vinni gyermekét, akkor a felvételek elbírálásánál a halmozottan hátrányos helyzetű előnyben részesül, felvételét az iskola csak férőhely hiányában utasíthatja el.

9. Oktatás: Minden esetben ingyenes a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló részére az oktatásban való részvétel és a kollégiumi ellátás, beleértve az első alapfokú művészetoktatásban való részvételt is.

10. Útravaló ösztöndíjprogram: Az ösztöndíj pályázat útján nyerhető el. A programba bekerülő diákok mentori segítséget kapnak tanulmányaik sikeres folytatásához, valamint mind a diák, mind a mentor havi ösztöndíjban részesül, illetve bizonyos sikerkritériumok elérése esetén a mentor tanár egyösszegű év végi juttatást kap. Az ösztöndíj program a következő alprogramokból áll:

- Út a középiskolába: az általános iskola 7. és 8. osztályos tanulóinak;
- Út az érettségizéshez érettségizést adó középiskolába járó tanulóknak;
- Út a szakmához szakképzésben résztvevő, hiányszakmát választó tanulóknak

A szociálisan hátrányos helyzetű fiatalok felsőfokú tanulmányait elősegítő program:

2005. év második felétől az Oktatás és Kulturális Minisztérium a HÖÖK a Hallgatókért Alapítvánnyal együttműködésben működteti Katapult Mentorprogramot, amely a halmozottan hátrányos helyzetű, érettségizett fiatalok továbbtanulási, illetve a későbbiekben munkaerőpiacon történő elhelyezkedési esélyeit hivatott elősegíteni.

A felvételi eljárás során alapképzésre, egységes, osztatlan képzésre, felsőfokú szakképzésre, mesterképzésre történő jelentkezésnél előnyben részesítéssel többletpontok szerezhetők, ha

- hátrányos helyzetű felvételiző 25 pont
- halmozottan hátrányos helyzetű felvételiző 50 pont
- fogyatékkal élő felvételiző 50 pont
- illetve gyermekgondozás esetén 50 pont

A kedvezményes bejutás lehetőségén túl, az így felvett hallgatókat mentor segíti majd tanulmányaik során. A pontos feltételekről a www.mentorhalo.hu-n vagy a 06-80/204-641 zöldszámon lehet érdeklődni.